

Nr 812

Av herr **Andersson, Birger**, och herr **Ericsson, John**, i *anledning av skrivelse från talmanskonferensen med överlämnande av en från riksdagens organisationsutredning inkommen utredning med vissa förslag rörande effektivisering av riksdagsarbetet.*

(Lika lydande med motion nr 963 i Andra kammaren)

I sin utredning med vissa förslag rörande effektivisering av riksdagsarbetet föreslår riksdagens organisationsutredning, efter att ha konstaterat att under 1960-talet riksdagens arbete genomgått en kraftig expansion och att därvid även utskottens arbetsbelastning starkt ökat, att ett fjärde lagutskott skapas för att möjliggöra en avlastning i första hand för andra lagutskottet.

Undertecknade instämmer helt i organisationsutredningens konstaterande av att speciellt andra lagutskottet är i påtagligt behov av en sådan avlastning. Vi finner emellertid inte utredningens argumentation för att denna avlastning skall ske genom inrättande av ett nytt fjärde lagutskott övertygande. Sant är givetvis att ett sådant inrättande av ytterligare ett lagutskott skulle medföra en avlastning för de redan existerande lagutskotten och att denna avlastning skulle kunna i första hand tillämpas för andra lagutskottet. Enligt vår mening talar emellertid utredningens faktaredovisning för att samma mål på ett enklare och ändamålsenligare sätt skulle nås genom en utvidgning av lagutskottens, och i första hand andra lagutskottets, sekretariat samt genom att införa en annan fördelning av arbetsuppgifterna mellan lagutskotten. För det senare talar redan utredningens eget konstaterande av att i vart fall inte tredje lagutskottet är i behov av någon avlastning utan i stället skulle kunna tillföras ytterligare uppgifter. Den reservation som utredningen i detta sammanhang gör genom att peka på ökad belastning för tredje lagutskottet under de närmaste årens reformarbete, bl. a. omfattande en ny jordabalk, utgör enligt vår mening inte något bärande argument för att avstå från överflyttning till detta utskott av vissa uppgifter som nu åvilar i första hand andra lagutskottet. En mera tillfällig hård belastning av ett utskott kan nämligen enligt vår mening inte räknas in bland relevanta motiv för skapandet av ett nytt ständigt utskott. Däremot kan en förstärkning av kanslipersonalen tjäna som ett medel att förhindra en annars befarad försening av utskotts-

arbetet i en sådan situation. Enligt de erfarenheter som vi tagit del av beträffande arbetet i andra lagutskottet ligger den arbetsmässiga överbelastningen där inte i första hand i det ökade antal frågor som utskottet vid sina sammanträden har att behandla utan främst i en underbemanning på utskottssekretariatet som därigenom framstår såsom den besvärligaste "flaskhalsen".

Detta föranleder oss att hävda att en utökning av lagutskottens, och främst andra lagutskottets, sekretariat i kombination med en omfördelning av arbetsuppgifterna mellan de tre lagutskotten är den väg som i första hand bör provas för att i denna del motverka arbetsbelastningen inom riksdagen.

I ett annat sammanhang, nämligen i sin diskussion om kammardebatterna, anför utredningen på s. 29 att "Till en början innebär gällande utskottsregler, att en mycket stor del av ledamöterna, särskilt i andra kammaren, saknar möjlighet att aktivt delta i utskottsarbetet. Bereder man inte ledamöterna bättre sysselsättning i utskotten, är det svårt att införa begränsningar av antalet talare vid kamrarnas överläggningar."

Enligt vår uppfattning kan man inte i sak anföra det här citerade uttalandet såsom argument för en ökning av antalet utskott. Dels torde det vara tvivel underkastat, om en utökning av antalet ordinarie utskottsledamöter skulle medföra minskat antal anföranden i kamrarna. Med samma grad av sannolikhet torde man nämligen kunna förutspå att de därigenom tillkommande ordinarie utskottsledamöterna skulle känna ett behov av att även i kamrarna ge uttryck för de meningar som de framfört i sitt utskott. Därtill kan fogas, att den begränsade utökning av sammanlagda antalet ordinarie utskottsledamöter, som skapandet av ytterligare ett 16-mannautskott skulle innebära, inte på ett avgörande sätt komme att påverka den nuvarande situationen.

Bättre vore i detta sammanhang att inom samtliga utskott utveckla en praxis som gör det möjligt även för suppleanterna att mera aktivt delta i utskottsarbetet. Att sådana möjligheter finns, och även utnyttjas, har man erfarenhet av exempelvis i statsutskottet, där genom ett samarbete mellan de ordinarie ledamöterna och suppleanterna de senare ges tillfälle till den av utredningen önskade aktiviteten.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs,

att riksdagen måtte avslå det av riksdagens organisationsutredning framförda förslaget att inrätta ett fjärde lagutskott;

att riksdagen måtte besluta om en erforderlig utökning av personalen i lagutskottens, i första hand andra lagutskottets, sekretariat; samt

att en omfördelning av arbetsuppgifterna inom lagutskotten företages, så att en jämnare arbetsfördelning mellan de tre utskotten åvägabringas.

Stockholm den 30 november 1965

Birger Andersson

John Ericsson